

FH. 195

75

SCRIPTIONIS BONA ET RATIONEM
XIII. PHILOSOPHIAE CANDIDATIS
QVI MAGISTRI CREANTVR

RECTORE MAGNIFICO
IOH. CHRISTIANO HEBENSTREIT
SS. THEOLOGIAE DOCTORE AC PROFESSORE
PVBL. ORD. MAIORIS PRINC. COLLEGII COLLE-
GIATO ET NVNC PRAEPOSITO MAGNO

PROCANCELLARIO SPLENDIDISS
GODOFREDO HEINSIO
MATHES. PROF. PVBL. ORD. ET MINORIS
PRINC. COLLEGII COLLEGIATO

DECANO SPECTABILI
IOHANNE FRIDERICO MAIO
MORAL. ET POLIT. PROF. PVBL. ORD. ET MAIORIS
PRINC. COLLEGII COLLEGIATO

CARMINE SOLEMNI ITERVM LAVDAT
IOH. FRIDER. CHRISTIVS P. P
D. XXIII. FEBR. A. C. N. CIOIOCCII

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIA

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
100 EAST EAST
CHICAGO, ILL. 60607
U.S.A.

Qui sit fructus agri melior, quae cura, roganti
Pascere ait Cato. ditaret quid deinde colonum,
Quaerenti respondit idem. quae scita secundum
Detulerant pasturae, et primum ac tertium honorem.
Ille sed exemplum agricolae, cuiusque putandus

Vnicus, et censor totius imagine vitae
Verius e factis propriis, quam lege creatus.
Nunc ego diuersis ea rebus dicta frequento,
Ac prope ter non pasturae, sed laudo lucernae
Praemia, quae docta scripti ratione parentur.
Quatenus is calami non horrea compleat vsus,
Sed meliorem animum vi possit reddere mira.

Nuper ad ingenii cultum certissima dixi
Scribendo fieri compendia. Talis at vsus
Quam late pateat, qua sit ratione regendus,
Et quo fine, docentem adeas nunc. Promta facultas
Eloquii petitur, scribas rediture disertus.
Dicitur orandi stilius optimus esse magister.
Litterulas pure sequeris monumenta legendo:
Aemula lectorum scribendo carmina finge:
Sic demum disces rationis acumina chartis
Perpetuis adhibere, animique notare figuram.

IIII

Ter super ingenio quare consultus idem te
Scribere cum cura bona carmina iussero, ut ille
Pascere ruricolam semper, nec arare, iubebat.

Res ea non tantum quos vis diuiniore aufert
Mirifice decet, ut, quidquid conantur, Apollo
Dexter eos tenuisse velit, praeclaraque dicet:
Sed qui tardior est natura, cogat inertes
Sub iuga scripturae sensus, hoc splendeat usu.
Indolis haud alius melior sit cultus utriusque.

Sunt aliquae, ad quas si paullum diuenteris artes,
Sit factis: hanc habitare velis omnemque tenere:
Hanc studiis credas conferre: nec vtile quidquam
Scriptio prodiderit, nisi longo iteranda tenore.

Ornandis ideo vobis quae summa ferebam
Nuper, nunc eadem celeberrima omnia: neue minoris
Edendi praecepta labor mihi constet, eorum
Quam vobis cura, ut Musis litet, en, bona duro
Adquisita opere atque opus iniungentia porto.

Vincere Olympia qui cuncta quondam arte parabat
Omnibus exercere modis certamina quinque,
Fortis ut excuteret discum, leuis edere saltus,
Et cursu certare bonus, pugil arduus, idem
Luctator, dum fronde ferae velatus oliuae,
Indice iudicii palma speciosus abiret.

Nunc alio, quem vos mecum decurrere, circo,
Res iubet haec, alia non conditione morandum est.
Exercendus et hic noster super omnia tiro,
Ut simul vnoquoque die studio datus vni
Cogitet, auditi que tenax legat, aptet ad usum
Sermonis percepta, notis ea figere discat.
Haec nisi qui iunctim facit omnia, nullum opus horum
Decerptum recte faciat verae vtilis vitae.

Quo

V

Quo grauior faeta studiorum lege Minerua
Est mihi, quam caestu validis oleoque palaestrae.
Hanc semel amplexo non sic agitare necesse est,
Omnibus vt certet reliquis etiam artibus, vnam
Sit fatis ostendi: doctrinae sedulus orbem
Ingenuae qui voluit, agat nisi quinque modis rem
Quos dixi, turbam que *ἐγυμνάσιον* artium, agat nil.

Pancratio ingenii duro qui duceri, ergo
Ofor eras Bacchi ac Veneris, solitus bona noctis
Tempora non stertendo agere, at vigilante lucerna,
Ingratis vicibus sudare, algereque rursum,
Sollicite prandere velut sub iure magistri,
Exercere modis mentem omnibus, vt bene fensa
Cogitet arripiens, voces audire docentum
Vt pure sincera velit, retinere que lectas:
Denique vt os declamando formetur ad vsum.

Quinque ea si facias, vel quattuor, omnibus horis,
Quoque die, Phoebi post occasus et ad ortus,
Manca tamen ratio studiorum claudicet, vltro
Ni filius intersit placitis fluitantibus obstans,
In que animo verbis nascentia fensa sequatur.
Litterulae vero tacita miracula voce
Addet vti firmans clauo trans robur adacto.

Nuncius ille hominum facer interpresque deorum
Non aurae soluenda leui iam verbera linguae
Pinxit, at ingeniis vitam, certissima rerum
Pignora, et haec memori non eripienda papyro.
Illa leuis calami subtilibus arida filis,
Mox etiam tenui de lino putre coactum,
Marmora vincet et aes durum Chalybum que metalla.

Vos adeo clari studiis, et nomine pulcro
Ornandi ob meritum, quae commentemini in alta
Mente boni verum que secuti inuenta coloris,

VI

Non intus, velut incertae vaga visa quietis,
 Concoquite: at sermone probo deprompta notarum
 Discite perpetuum lentis bene nectere vinclis.
 Discite, quae melior pars vestri, hanc figere signo
 In libris, vitaque noua, quam publicet vsus,
 Litterulas animis circumdare posse petitis,
 Ossa velut neruosque retentae in pectore voci.

Huic operi magno sacros pia Musa paratus
 Admouet, ingeniis promptos, vt nunc, vocat, et se
 Spondet in aeternae venturam praemia Famae.

Sed sudore opus est recte si scribere tentes,
 Firmataque fide sub longi temporis vsu.
 Nam, veluti lucem transire negabat Apelles
 Debere artificio, quin linea ducta superfit,
 Linea quae tabulis animos elementa que tradat;
 Sic nostri tempus nullum tironis agetur
 In tantum studio vacuum pulcroque labore,
 Vt nihil extundat scripti foetura recentis.

Attamen ingenti causam dicturae theatro
 Quae commentatus iuuenili ardore ferebas
 Edere festinans noli. Preme, frange minoris
 Luxuriam genii, teneraeque pericula Musae.

Neu dubita flammis primos abolere labores,
 Nec plora fato gnati velut anxia mater,
 Dum saeuo ante diem commendat corpora busto,
 Qualia mirificus memorat se agitasse Petrarca.

Nam genus humanum iudex tibi cogitur, et vox
 Vnius haud populi faeclicue, sed omnia faeccla
 Scriptori metuenda sedent tua, siue futura.
 Quod summum arbitrium doctrinae quisque seuerae
 Impense timuit consultus et experiens vir,
 Artibus at variis sperauit ludere ineptus.

Abneget,

Abneget, egregium nisi opus numeris que peractum
 Omnibus, haec lucis discrimina tanta subire,
 Nec ferat aetatem studii liber incius alti.
 Arte valet, curaque, bona de mente profectus;
 Ingenuum spirans ac diuinos liber ortus:
 Hunc amet, hunc posita defendat Gratia veste.

Multa cadent siluae ritu, cui frigora nudant
 Arboreum caput, ac Zephyri noua tegmina portant.
 Tu patitor frondes faeuis Aquilonibus vftas,
 Atque simul marcere situ iuuenilia pensa
 Inter vana operum, metuens audire molestus
 Per fora multarum conscriptor quisquiliarum.

Nec nisi Romanos imitatum scribere ius est,
 Aut Graios: caue vulgari clarescere lingua.
 Hoc saepe ingeniis non confert: saepe periculum
 Scriptori creat ob vulgo temeraria famae
 Permissa arbitria: et plebi petulanter abusae,
 Publica qua negat esse, exposita scientia noxae est.
 Denique vilescunt semper sic tradita cunctis.

Hinc, nisi certa subest ratio, caussis que iubemur,
 Codicibus quaedam rerum vulgare bonarum,
 Qua nequeunt omnes ferre omnia, multa locuti
 Ad populos, reliquum celare salubriter apti,
 Arcanum tanquam Graii sermonis honorem
 Scilicet, aut Latii celebrabimus ore rotundo:
 Litterulis opus est veris arcere profanam
 More sacri turbam, ac lustrare piamina Musae.

Hanc licet omnino formis coluisse duabus,
 Non multis. Decus hoc linguae non deferat omni,
 Non aliis certa credatur laude disertus,
 Non aliis monumenta fide constante requirat
 Scriptor, ab Ausonio nisi ducat et ore Pelasgo.
 Non aliis hodie censetur prompta facultas

Splens

VIII

Splendorem nitidi quae dat sermonis vtrumque.
His vetus ingenii causam diuiserat aetas,
Et studio quas ornarent Suadela Venusque
Vtraque credita lingua fuit, non multa, nec extra
Clarum scriptorem temere vllum acremque putabant.

Non Italus quamuis bene notum scribere Hetruscum,
Non Opici Poeniue genus sermonis habebat.
Ore Paraetonijs sanctae facundus Idumes
Non magis ac Solymus fuit, etsi disceret, olim.
Gallica non Gallus, non Poenus Punica verba
Per monumenta notis celebrare: petebat vterque
Voces ante domi natas communia Graia.
Non illi, vario sermone minuta secuti
Commoda, multiplici Libethridas ore loquaces
Gentibus, et peplo tradebant versicolore,
Contentas specie dicendi, vt nos quidem, vtraque.

Neue velis contra solitum audax ire nouator,
Litterulis peragi veris numeroque faceto
Saepe recens linguae vulgaris causa repugnat.
Nam neget includi rationis finibus arctis,
Grammaticumque pati, mollique vocabula sensu
Apta tonis, rerumque fide praeclara, referre.

Effera cuiusdam linguae natura remittat
Bellacis populi faciem, ritusque, fonosque,
Qui minus eloqui studiosus tradidit apti,
Arma legens et equos, nil curans verba modosque.
Vultus inest alijs longo mansuerior vsu
Arguti populi, quas docti cura poetae
Paullatim domuit pulcra ratione subactas.

Quae fera sit, linguam nimia vix frangere cura
Exempli vitio possis, per devia solus,
Ni sapias, incedens frustra decus addere tentes.

•••••

Difficile

Difficile est propria conari verba figura,
 Quae iam si redeant veteres laudare Latini
 Vt sua sustineant: tamen haec praeclara facultas
 Paucorum ingeniiis modo nunc viget, ac fuit olim.
 Sed multo asperius fiat, si plebis ab ore
 Glossarum repetas abiecta vocabula, legem
 Addere promptus, et insuetas hodie inferere artes.
 Qualis Aristarchos exerceat antlia doctos
 Incaustum, innumeros eludere certa minores.
 Vix possis, operae pretium facturus inane,
 Puram de nuper natis extundere vocem.

Fluxa quoque et varia est lingua omnis, cui magis vsus
 Ac monumenta fidem faciunt: audita parenti
 Verba, nisi intereant, maneant temerata nepotem.

Quin habitus alios sermonis vulgus in horas
 Induit, et gratis doctorum cura virorum
 Vt modus adsit, et vt sistant aliquo mala sine,
 Conflatis gregibus, multoque sodale, laborant.
 Non venit in turbam rari res illa palati.
 Credulitate neget Galla, neget aure Batava
 Deprendi, ludat fidentem, legibus obftet:
 Mox positus limes populo luxante fatiscat.

Quid, quod adhuc sordes habet vsque in pelle decora
 Vocis conditio multas praesentis? vt vnquam
 Eluere haud possis. aliud vulgi tenet error,
 Propositum coeptis quamuis audacibus vrguens.
 Nec rigidae numeros addas et acumina voci.

Finge tamen puram ac mollem, finge esse faceram,
 Quis fore communem claramque receperit auctor,
 Perspicuam que tot in populis, qua conditur, et qua
 Mane redit rutilus Phoebeae lampadis ignis?
 Est, qui perpetuam fore semper, vt ingenii vim
 Aeternam secum seruet, moneat que nepotes?

B

Quod

Quod Latiae voci certe successit vtrumque
 Sic penitus generi insertae caussis que factorum
 Et fecitae Christi, ne, quatenus ista manebit,
 Sed manet aeternum, queat haec sperare ruina.
 Ante quidem bellis tot Musa Latina petita
 Hoc stetit vsque, gregi quia commendata piorum.

Non recte sibi persuadent plebeia secuti
 Vulgandis edicta libris populi que fauorem,
 Post feros fore lectores, fore grammaticum acrem,
 Qui scholiis ornet sua tanta inuenta notis que.
 Ignari quid res inter vel tempora distet:
 Quam iaceant hodie quondam speciosa: quid inde
 Venturis vesper vehat: istud nolle poliri,
 Quod leue natura vires momenta que nescit.

Nam vacuum virtutis opus, sine pondere mentis,
 Nunquam sustineat, si vero examine tentes,
 Artis mordacem limam arbitriumque seuerum,
 Comminuat ferro tenuem qui tractet opellam.
 Ut leuis argillae, qua forte induruit, orbem
 Qui cuneis premat et lima faber vrat et vngui,
 Marmoreum quasi sic tractura sit illa nitorem,
 Nec sit ei textu subtili aut pondere massae,
 Aut aëria virtute, quod aes fabrile retundat,
 Absumat citius, limus quam splendeat vnquam.
 Non aliter leuibus qui figit acumina chartis.

Quare vos melius, quibus ars decreuit honores,
 Non cito quod pereat mansuro scribite libro:
 Digna sed ingenis aequaeva que verba, fauentes
 Et Regi, et sanctae Regis domui, populo que,
 Per pia quae patriae defendant vota salutem,

CAROLVS

XI

CAROLVS HENRICVS BOEHN

VRATISLAVIA SILESIVS

Natus Vratislaviae Metropoli Silesiorum clara et florente anno aetatis nostrae xxxvii, patre Iohanne Ambrosio ciue eius vrbs honorato, curiae in exigendis ad stateram mercibus adscripto, matre Regina Sophia Opicia. Quorum parentum cura cum litterarum rudimentis et facrorum recte institutus esset, ad gymnasium litterarium patriae Elisabetanum accessit, inque eo profecit multis annis sub magistris Burgio, Schurzmano, Stifio, Ienio, Deichslero, Weinifio, Leisnero, Abichtio: quibus plurimum ideo se debere gratus profitetur. Lipsiam venit a c. n. cidocccxxxvii, scriptus in nostris rectore Maio, et, cum iurisprudentiae studiis se totum daret, eo nomine doctores est sectatus Richterum, Menckenium, Zollerum, et Sigelium vtrumque, sic eis vsus, vt priorum auditor iuris ciuili Romani lineas quasdam ac terribilium capita disceret, historiam iuris et legum Zollerus eum doceret: iuris beneficiarii, et patrii Germaniae, et quod mercatorum chirographa regit, speciem iustam Sigelii. Eorum et Richteri praesertim egregiam in se laudat voluntatem. Praeterea iuri facrorum discendo se operam dedisse memorat praecunte Mullero, iuri publico regni Germanici, doctore Cramero: iuri naturae et physicae, Winclero: Historiae Imperiorum Europae, Ioechero. Denique forensia formamque iudicii vt perspiceret, duce se Richtero item fuisse vsus. Secundum ea superiore anno tabulis publice propositis artium ac philosophiae magister ordinis nostri decreto dictus est.

IOHANNES GODOFREDVS KADE

LEOBINGA THVRINGVS

LIPSAE LVDO LITTER. AD AEDEM

NICOL. COLLEGA TERTIVS

Leobingae pago in Thuringis praedio nobili, quod illustriss. Comiti a Werther subest, regendo praefectus

B 2

pater

XII

pater Ernestus Godofredus hunc filium suscepit ex vxore Maria Dorothea Christophori Cunonis, qui sacris eo in agro curandis praeest, filia. Natus est autem anno aetatis nostrae xxii. Ibi quum idoneis sub magistris litterarum ac sacrorum rudimenta didicisset, ad Gymnasium litterarium Martisburgi quod exercetur accessit, meruit que in eo annis tribus sub disciplina Kupferi artium magistri, cui plurimum se debere ait. Post illa Lipsiam se contulit in ludum litterarium Thomanum adscitus, vbi altus et institutus fide praeceptorum, Wincleri, Krigelii, Dresigii, Ernestii, creuit annis octo. Eorum, et praesertim Ernestii, singulare in se studium ac benevolentiam gratas praedicat. Ad academiam vertit anno a. C. N. CIOIOCCXXXIII, in ciuibus nostris scriptus me rector. Doctores inter nos audiuit philosophiae, et historiae philosophorum, et oratoriae causa, et quaestionibus doctrinae colloquio disputandis, Birnbaum: vt sacrorum decreta disceret et litteras Hebraeorum, Bosseckium: vt interpretandi sacra artem facultatemque, Crusium: vt enarrare atque exponere sciret, Deylingium. Praeterea Symbolica theologorum scripta explicanti adfuit Boernero: historiam catholicam, Ioechero. Quorum omnium se doctrina plurimum adiutum gratas ac memor proficitur. Deinde euocatus ad regenda litterarum studia generosorum adolescentum a Krosick, quorum sedes non procul Salinis Saxonum erat, ei officio praesuit, donec eum anno superiore ampliss. huius vrbis Senatus posceret vt ludi litterarii Nicolaitani Cantor symphonicorum choros regeret, ingenuarumque artium disciplinae Collega quartus, mox euocato in superiorum coetus Ortlobio tertius, curam haberet. quod beneficium prospicientis ingenii suorum curiae gratas agnoscit.

HENRICVS GODOFREDVS MICHAELIS
LEVZA MISNICVS

Non procul vrbe Lipsia in occidentem vicus distat
agri, cui vocabulum Leutzsch, vestigium Slauici olim
fermo-

XVIII

Thuringi, nominis impositi sententia factum. Ibi patre
 sacrorum antistite Synedriique allecto, cui nomen Io-
 hanni Augusto, matre Guilelmina Eleonora Werneria na-
 tus anno saeculi praesentis xxviii, priuata partim infi-
 tutione, partim in ludo patriae, litterarum et artium rudi-
 menta hausit sub magistris Vuachsmano, qui nunc sacris
 curandis adhibitus, Tebelio, Borckio, Schumano: quo-
 rum fidem ac doctrinam laudat, vt parentum quoque in-
 primis egregiam in se educendo prouidentiam. Inde fa-
 ctum esse, vt excessurus ex ephebis Brunsvigam urbem ad-
 iret Collegio disciplinae artium Carolino additus. Vbi
 magistris quum vsus esset Harenbergio, Reichardo, Oedero,
 Seidlero, quos laudat, aliquo tempore Gottingam se con-
 tulit doctores sectatus Heumanum, Koelerum, Gesne-
 rum, Holmanum, Vuahnerum, et, quum iurisprudentiae
 discendae animum adiecisset, Gebauerum, Boehmerum,
 Claprotum. Etiam sodalitate receptum se esse eorum,
 qui Theotiscaee litteraturae facultatem exercere profiten-
 tur. Deinde aliquo tempore in patria cum parentibus ex-
 acto se animum induxisse, singulari sacrorum tradendorum
 amore captum, vt theologiae studia sequeretur, cuius ve-
 lut initia olim pater tradidisset. Hoc proposito rursus
 Gottingam vertit ibi que auditor scholarum, quae ad id
 conferrent, adsuit Moshemii, Kortholti, Krafftii, Vuah-
 neri, quorum omnium praedicat fidem ac doctrinam. Sed
 interea quum graui morbo correptus esset, et curato pru-
 dentia Halleri Brendelii que valetudinis recuperandae ratio
 aliud coelum posceret, Lipsiam venit anno superiore, cen-
 sus in nostris rectore Gottschedio. Ab eo tempore auditor
 adest praelectionibus Vuollii, Stemleri, Gottschedii, Wo-
 gii, Boffeckii, Bacchii, Gloeckner A. M., meis que. Nu-
 per ordinis nostri decrero Philosophiae ingenio ac studiis
 ornandae Baccalaureus dictus est.

PAVLVS

XV

PAVLVS CHRISTOPHORVS FRITZSCH
CIZA MISNICVS

Natus Cizae anno aetatis nostrae xxvii patre Christophoro, qui tabellariis ac viatoribus iuridicorum Confistorii ea in vrbe magister praeeft, matre Maria Sophia Iohannis Andreae Gerischii sacris curandis Elsterbergae praepositi filia. Litterarum rudimentis primum domi institutus est, mox liberalium artium disciplinis exercendus publice in ludo patriae meruit sub magistris Leifnero ac Reichardo, quorum fidem ac doctrinam laudat. Lipsiam venit a c. n. cldccccxxxvii, noster factus rector Winclero. Sectatus est hic philosophiae discendae causa, Winclerum: super historia litteraria, Ioecherum: super mathesi, Heinsum: super historia sacrorum, Wernsdorfium: super litteris Hebraicis Sanckium et Bosseckium. Theologiae in studiis auditor praesertim adfuit, qua decreta sacrorum exponuntur, et enarrandi modus, Deylingio ac Tellerio: qua symbolorum libri cognoscuntur, Boernerio: qua oraculorum codex, Stemlero. Quibus auditionibus confirmatior, vt studiorum specimen publice ederet, argumenti e sacris petiti quaestionem libro conscripto proposuit, ac moderante Bosseckio de cathedra defendit. Quem librum nomini Borniano Viri summi, qui nunc ciuitatem Lipsiae consul regit, inscripsit. Secundum ea Philosophiae Baccalaureus ordinis nostri decreto superiore anno dictus est.

CAROLVS GOTTLOB KVTNER
ANNAEBERGA MISNICVS

Natus Annebergae claro in montanis Misniae opido anno aetatis nostrae xxviii, patrem habuit Iohannem Andream, qui acuum fastigiandarum artificio, quarum pro fibulis fere in vestimentis vsus est, se familiamque alebat. Eum puer admodum fato ereptum amisit. Matre vtitur Iohanna Concordia Christophori Hugonis mercatoris

XVI

catoris ea in vrbe filia, quae, secundis votis quum nup-
 pisset Godelibio Vhligio idem artificium fabrile exercen-
 ti, vitrici quoque vt experiretur fidem ac pietatem,
 quam laudat, fecit. Ceterum cura matris idoneis se
 magistris traditum memorat, vt litterarum et sacrorum
 rudimenta disceret. In his appellat Kemna, Roschium,
 Brucknerum, Mullerum, Reinuardum, Richterum, et,
 qui sacris patriae diaconus curandis praecesset, Matthesium.
 quo praesertim auctore, beneuolentia eius et meritis in
 se vsus, litterarum studia suscepisset. Richtero autem
 praeunte Hebraicis et Francogallicis litteris discendis
 operam se pro aetate dedisse. Lipsiam adiit anno sae-
 culi praesentis xxxvii census in ciuibus nostris rectore
 Kappio. A quo tempore philosophiae in studiis sectatus
 est Crusium: matheos in partibus, Heinsium: Romae
 veteris vt ritus nosceret, Ernestium: vt historiam, vt
 res patriae, vt philosophorum vitas, Ioecherum. Eo
 quoque, cui plurimum debeat, et Leichio se vsus fuisse,
 et Wogio, et Baiero, in rei litterariae et sacrorum histo-
 ria. Quum theologiae ad studia conuersus esset inter-
 pretandi codicis sacrorum sibi rationem tradidisse Dey-
 lingium et Crusium: decreta sacrorum et controuersias,
 et muneris futuri prudentiam, et Symbola patrum do-
 ctrinae, Tellerum, Crusium, Hebenstreitium, Deylingium,
 Boernerum: morum e sacris formulam ac decla-
 mandi vsus, rursus Crusium ac Ioecherum. Hebraicas
 litteras eum docuerunt, et Chaldaicae linguae rationem
 et accentus, Hebenstreitius ac Bosslecius. Ingenium
 quaestionibus soluendis et colloquio academico disceptan-
 dis acuit ductu item Deylingii, Hebenstreitii, Crusii,
 quorum singularem in se fidem et beneuolentiam gratus
 praedicat, vt Quellmalzii quoque, et Rechenbergii, cum
 in viuis esset, Menzii que. Secundum ea superiore anno
 primam philosophiae studiorum lauream ordinis nostri
 decreto tulit.

IOHAN.

XVII

IOHANNES CHRISTFRIED MVLERTVS

BURGOCHEMNICIO MISNICVS

In agro Misniae montanae vicus est, cui vocabulum Burgchemnit, vbi cum sacris crediti fidelium gregis pastor praecesserit pater Iohannes Dauid artium magister, hunc filium tulit anno saeculi praesentis xxvi, ex vxore Catharina Sophia Christiani Vogelii, qui item sacra in agro prope Parthenopolin curauit, filia. Horum parentum cura, quum pater eum litteras et sacrorum initia doceret, sibi bene prospectum memorat, donec Lipsiam deduceretur, quod accidit anno xxxx, ludo litter. Thomano instituendus traditus. In eo septem annis altus meruit sub magistris Ernestio, Hulsio, Krigelio, Mathefio, quorum omnium fidem ac beneuolentiam gratus ac memor praedicat. Ad rem nostram transit a C. N. c101000xxxxvi, inter studiosos bonae mentis et artium ciues census rectore Kappio, sedatus que ab eo tempore humanitatis et antiquitatis eruditae rerum doctores eum, et me Ernestium que: Graecae litteraturae, Vuinclerum: Hebraicae et Chaldaicae, Hebenfreitium, Sankium. Bosseckium: philosophiae, Mullerum: rhetoricae ac dialecticae, Maium. Quorum laudat, praesertim eorum, quos humanitatis duces habuerit, et Vuincleri, prolixam in se beneuolentiam. Historiam vniuersam et sectas vitas que philosophorum se didicisse ait praeunte loechero: rei Christianae antiqua, Vuernsdorffio; cuius etiam voluntatem in se laudat: sacrorum decreta et controuersias Tello, Hebenfreitio, Sanckio: interpretandi sacra modum, Boernero, Deylingio, Stemlero, Crusio, Ernestio praeceptoribus: et mores e sacris formandos, rursus Crusio: in symbolis doctrinae cognoscendis, Boernero: prudentia futuri muneris Deylingio. Declamandi vsum eum docuit Vuollius: disceptandarum per colloquia quaestionum, Deylingius ac Hebenfreitius. Quibus omnibus, atque inprimis Hebenfreitio, se obstrictum beneficio profitetur.

C

IOHAN-

Clara rebus et annalium fide vrbs in Poruffis Conicum. Ibi natus patre Iacobo, qui curiae inter decuriones praeffet, mercaturamque exerceret, matre, cui nomen Hanouiae, antiftitis facrorum in Pomeranis filia, anno aetatis noſtrae xxviii. Prima eum litterarum rudimenta auus maternus docuit, mox reuocato in patriam Malkius et Forsnerus magiftri. Deinceps vtroque orbatuſ parente Gedanum puer admodum venit, vt ab auunculo, qui in gymnafio litterario ea in vrbe profeſſor artium meret, benigne curaretur. Sic in ludo litterario primum Kemna et Wokenio magiftris, mox in Gymnafium receptus, Verportenio, Willenbergio, Lengnichio, Kulmo, Sendelio, Wernsdorffio, Kuhnio, Hanouio, ducibus fidis humanitatis et artium praecepta bonarum didicit. Inter quae etiam controuerſis per colloquia diſputandis velitatus librum publice propoſuit ſub auunculo defendendum *de Igne Graeco*: et aliis nonnullis breuioribus ſcriptis ingenium publicare coepit. Lipſiam adiit a C. N. c1010ccxxxviii, ciuium noſtrorum ordini adſcriptus rectore Vuinclero. Ab eo tempore iuris ciuilis ac beneficiarii cognofcendi ſtudiis doctorem habuit Godofr. Mafcouium, cuius prolixam in ſe voluntatem laudat, et praeterea Paulium: hiftoriae fabularis et rei litterariae percipiendae cauſa, me quidem et Ioecherum: ſuper facultate ſtili litteris Latinis, Kappium: ſuper matheſi, Heinſium et Kaefnerum: ſuper oratoria et poeſi, Gottſchedium: ſuper Graeca litteratura Wogium: a quibus omnibus beneuolenter ſe habitum gratus profitetur ac memor officii. Controuerſias per colloquia velitando tractaſſe ait praecuntibus Mafcouio et Kaefnero: etiam ſcriptis nonnullis proſa et verſa publicandis et vertendis enarrandis que argumentis alieni ingenii operam ſubinde poſuiſſe. Secundum quae nuper philoſophiae orandae Baccalaureus ordinis noſtri decreto dictus Orationem in ea panegyri Graecam ſpeciminis loco habuit.

CHRI-

XVIII

CHRISTIANVS GOTTHILFF KIESLING

WERDA MISNICVS

Prope Cygneam urbem ad occidentem aestiuum Verda est opidum Pliffae ad flumen, aut fortassis in flumine olim situm, qua Werda vocabulum, vel Werder, insulam in flumine natam Theotiscis litteris designat. Ibi vnguentis medicamentis que arte parandis Pharmacopoeus pater quum viueret a c. n. ciorcccxxiiii hunc filium suscepit ex vxore Margarita Catharina Fritschia. Prima litterarum rudimenta in ludo patriae didicit Foerster et Henkelio magistris. Deinceps Cremam Misniae adiit, in ludo principalis munificentiae ampliore alendus, meruit que in eo annis sex vsus disciplinis ac fide Schumacheri, Parskii, Vlischii, Opitii, Haupti, magistrorum, quorum in se instituendo gratus operam laudat. Lipsiam adiit anno saeculi praesentis xxxxx, testimonio ornatus eorum, quibus antea magistris addictus esset, census in nostris rectore Clausingio. Hic mathesin et philosophiam omnem vt disceret Vuinclero se auditorem adfuisse ait: vt artem medicam, Plattnero, Hebenstreitio, Quelmalzio, Gunzio, Ludeuigio, Plazio, Boehmero: quorum omnium doctrinam ac voluntatem grato celebrat animo. Praesertim Ludeuigii beneuolentiam auctoritatemque re et consilio sibi plurimum profuisse memorat, eoque se ei obstrictum et Hartranstio, qui singulari fide Clinices vsfum ostenderet, faretur. Ingenii et facultatis aliquod experimentum vt ederet, *de Plantis caule bulbifero* librum publice propositum, moderante de cathedra Boehmero, defendit, ac deinde medicinae baccalaureus est dictus, in quo, et in aliis multis euentis, stipendio etiam nostrae studiorum militiae, Waltheri legato ac providentia, adiutus, excubantis pro sua salute benefici numinis certa signa agnoscit.

XX
POLYCARPVVS AVGVTSVS LEISCHING

LONGOSALISSA THVRINGVS

Natus Longosalissae, quod nostris patriae litteris Langensals clarum neque infrequens in Thuringis opidum est, a c. n. c1310ccxxx patre Andrea Christiano magistro artium, qui sacris ibi curandis diaconus praeest, matre Martha Maria Schmidia mercatoris et curiae ibi regendae decurionis filia. Litterarum et sacrorum rudimenta primum domi didicit, deinde anno aetatis xiiii in gymnasium patriae litterarium deductus, sub Olpio et Klippenio magistris artium, qui ei rei praeerant, disciplinis operam dedit. Ienam adiit anno saeculi praesentis xxxvii, mox Lipsiam se contulit anno eodem, in civium nostrorum tabulis relatus rectore Ioechero. Sectatus inter nos doctores humanitatis ac litterarum causa Ernestium: in omni philosophia cognoscenda, Crusium: historiae vniuersae studiis, Ioecherum: sacrorum vt historiam disceret, Beierum: Hebraicae litteraturae in facultate, Hebenstreitium: theologiae nomine decreta se percepisse ait praeceuntibus Telleri et Crusio: Symbolorum doctrinae libros, Boernerum: morum e sacris formulam, rursus Crusio. Prudentiam futuri muneris vt notam haberet, Deylingium se adiisse, vt controuersias super capitibus doctrinae, Stemlerum. Quorum omnium in se studia gratus laudat et voluntatem.

CHRISTIANVS HENRICVS GOTTLIBIVS
WEBER

SLEOSINGA FRANCVS

Prope Sleosingam in Francis Enebergici agri urbem ad aedem indigetis Kiliani, quum sacra curaret pater nostri Iohannes Daniel, hunc filium suscepit anno saeculi praesentis xxviii ex vxore Margarita Sophia Hunnesha-gia. Litterarum elementis priuatim domi institutus Sleosingae

ſingae gymnaſium litterarium adit, in que eo creuit annis octo ſub diſciplinis magiſtrorum Mulleri, Walchii, Hausmanni, Anſchuzii, Langguth, Sauerbrey, Lenzii: quorum omnium curam et fidem gratus praedicat. Liphiam ſe conuertit a c. n. c101000xxxxviii, inter ciues noſtros adſcriptus me reſtore. Ab eo tempore ſtudiis ſacrorum addiſtus doctores inter nos ſectatus eſt litteraturae Hebraicae cauſſa, Hebenſtreitium ac Boſſeckium: ſeſtis philoſophorum cognoſcendis, Ioecherum: ſacrorum hiſtoria et antiquitate rei Chriſtianae, Wogium et Wernsdorffium: decretis ſacrorum, Tellerum ac Wollium: quaſiſtis ſuper eorum doctrina, Deylingium: interpretandi praeceptis, Cruſium: in aliis, ſuper actis Apoſtolorum, ac declamandi uſu, Wollium. Symbolorum coetus noſtri libros cognouit praeventibus Boernero ac Bardo: futuri muneris prudentiam, Deylingio: controuerſias colloquio diſceptandas, Hebenſtreitio: cuius praefertim beneuolentiam, ut reliquorum quoque fidem ac doctrinam, praedicat. Philoſophiae diſcendae cauſſa auditor adfuerat ſcholis Mulleri ac Wincleri, qui phyſicen experimento rerum declararet: logicae ac rhetoricae in praeceptis Maium ſe ait praefertim ſecutum, cui plurimum debeat ob ſingularem fauorem auctoritatem que reſta ſuadendi. Gratum quoque ac memorem ſe agnoſcere beneficia domus Homaniae, in quam beneuolenter adſcitus filium Viri ill. inſtituendum litteris liberalium que artium diſciplinis iam inde ab aliquo tempore ſuſcepit.

IOHANNES MICHAEL SCHMIDT

MEININGA FRANCVS

Meininga clarum neque infrequens et commodo ſitu in Francis Enebergici agri opidum, et ſedes inde aliquo tempore Ducum Saxoniae, hunc ciuem ſuum edidit a c. n. c101000xxviii, patre cognomine, qui officinam faber ferrarius, quales ſerarum ingenia ſubtiliter ſtruunt,

C 3

exer-

XXII

exercuit: matre, Anna Magdalena Grolockia. In re tenui parentum et migratione in aliud opidum, modo litteris discendis, modo artificio patris adhibitus, tandem auctoritate ac benevolentia virorum prudentum retractus ad litterarum studia, in his adquevit. Eorum nomina gratus memorat, Reitzii, qui sacris, et Prechtlini, qui ludo loci eius, Marcoberytae vocabulum est, praeesset. Sic fauore talium virorum et beneficiis adiutus, litteras ibi artesque et in his muscen didicit. Mox Winsemii, aliud Francorum nostrorum opidum est, gymnasio litterario suasore Dielzio, moderatore eius, receptus profecit, donec occasio Lipsiae adeundae se ostenderet anno aetatis nostrae xxxviii, quam cupide arripuit, census in nostris rectore Gottschedio. Doctores inter nos habuit philosophiae quidem omnis, Crusium, cuius benevolentiam inprimis laudat: in historia sacrorum et catholica, et in antiquitate sacrorum, Wernsdorffium, cui item plurimum se debere ait: in sectis philosophorum cognoscendis et rei litterariae historia, Ioecherum: super litteris Latinis, me quidem: super poetica et canticis Theoticis, Gellertum. Theologiae in studiis auditor adfuit, quantum ad symbolica monumenta, Boernerio: in prudentia futuri muneris noscenda, Deylingio: super sententia sacrorum, et super decretis, aliisque quae sacrorum interpretem ornant, Hebenstreitium, ac rursus Crusium. In quibus omnibus, quum e re tenui orbatus etiam parentibus varioque discrimine tentatus emerferit, mirificam vim benigni numinis providentiae agnoscit.

IOHANNES BERNHARDVS REMBOWSKI

VRATISLAVIA SILESIVS

Natus in vrbe Vratislavia anno saeculi praesentis xxviii, patrem habuit cognominem, qui iuris vtriusque doctor et causarum patronus curiae Vratislaviensi ac tribunali

nali regio Silesiae que supremo allegatus esset, filius autem Andreae, qui senator ac Notarius Boianowae Regi Poloniarum Augusto II potentiss. quondam secretarius meruerit. Matre utitur egregie de se merente Eua Christiana Waltheria, filia Iohannis Antonii, qui primicerius secretariorum senatus urbis Vratislaviae esset. Quum patrem vix ingressus pueritiam amisisset, matris cura, ut litterarum sacrorum que rudimentis recte institueretur, enituit. Ita gymnasio litterario patriae Elisabetano adscriptus, sub magistris Leifnero, Girschio, Iohnio annis quatuor profecit: mox theologiae in studiis adfuit Burgii, qui se singulari fauore amplexus sit, ac Schurzmani, Weimisi, Stiefii, Deichselii, Leifneri, quorum fidem ac doctrinam laudat. scholis. Lipsiam se adeundam suscepisse memorat beneficiis adiutum Virorum ill. Waltheri et Loeuuii. Venit autem in hanc urbem anno aetatis nostrae xxxviii, noster factus rectore Winclero. Doctores inter nos ab eo tempore sectatus ut philosophari disceret, Winclerum: ut historiam rei Christianae, Wernsdorffium et Leichium: ut Hebraicas litteras perciperet, Sanckium: ut sacrorum decreta et oraculorum sententiam, Wollium et Crusium: ut Symbola, Boernerum. Moribus e sacrorum formula emendandis facem praetulit Bardius: futuri muneris prudentiae, Deylingius: historiae litterariae, Ioecherus: mathesi, Kaestnerus: iuri sacrorum, Gutschmidius: oratoriae exercendae, Gottschedius: quibus omnibus multa se debere. Praesertim vero laudat non modo scholas Hebenstreitii nunc Rectoris magnifici, quibus egregie se adiutum faterur, sed auctoritatem eius et fidem ac benevolentiam, quibus regi vitam sua et studia grato animo lubens merito agnoscat.

IACOBVS FRIDERICVS GERINGVS
L I P S I E N S I S

Natus in hac vrbe a C. N. c1010ccxxxiii patre Friderico mercatore, matre Dorothea Sophia Vuolfa, cuius

PKTd 252

x 2380408

XXIII

ius pater artem medicam vulneribus Chirurgus fecit. Pater nostri quum ante annos decem viuere desiisset, nupsit mater votis secundis Ioh. Godelibio Vuagnero mercatori Lipsiae, cuius in se singularem beneuolentiam gratus laudat. Eorum cura domi primo sub idoneis magistris se institutum creuisse disciplinis ait, inter quos fuisse Steyerum Magistrum artium, nunc sacris curandis in agro prope Dresdam praefectum. Deinde Iudo litter. Portensi operam dedisse, meruisse que ibi doctrina magistrorum ornatus, Freytagii, Amende, Hofmani, Peuceri, Hentschelii, Geisleri, Heumani, Egenolfs, Hubschii: quorum omnium fidem laudat ac voluntatem. Lipsiam rediit anno aetatis nostrae xxxviii, nomen inter ciues bonae mentis nostros professus rectore Vuinclero. Inde ei philosophiae discendae causa auditor adfuit et Kaestnero, et Gloecknero: theologiae in studiis, Deylingio, Sanckio, Vuollio, Stemlero: quorum omnium studio ac doctrina plurimum iuari.

FK. 135

75

II d
252

SCRIPTIONIS BONA ET RATIONEM
XIII. PHILOSOPHIAE CANDIDATIS
QVI MAGISTRI CREANTVR

RECTORE MAGNIFICO
IOH. CHRISTIANO HEBENSTREIT
SS. THEOLOGIAE DOCTORE AC PROFESSORE
PVBL. ORD. MAIORIS PRINC. COLLEGII COLLE-
GIATO ET NVNC PRAEPOSITO MAGNO

PROCANCELLARIO SPLENDIDISS
GODOFREDO HEINSIO
MATHES. PROF. PVBL. ORD. ET MINORIS
PRINC. COLLEGII COLLEGIATO

DECANO SPECTABILI
IOHANNE FRIDERICO MAIO
MORAL. ET POLIT. PROF. PVBL. ORD. ET MAIORIS
PRINC. COLLEGII COLLEGIATO

CARMINE SOLEMNI ITERVM LAVDAT
IOH. FRIDER. CHRISTIVS P. P
D. XXIII. FEBR. A. C. N. CIOIOCCII

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIA

